ובשטר. אם כתב לו שטר מכירה על שטרות הללו לקמן קני לך הוא וכל שעבודיה, אבל במסירה בלא שטר לא קני אלא לעור ע"פ לוחייתו וכדלקמן ומש"ה בעי שטר אחר עלוי' (א)(ב) ולקמיה פריך שטר בספינה למה: **במסירה**. דספינה הייט שאחז בחבל שקשורה בו ולא הזיזה ממקומה: **ואותיות במסירה**. אבל משיכה אינה אלא בדבר שגופו ממון דמכי משך ליה זכה ביה וה"ל לגבי לעור ע"פ לוחייתו תיהני ליה משיכה כאחר מטלטלין אבל כדי לגבות הכוב לריך שימסרנו מעיה ליה הלוקח: **מטלטלי סיי**. ומכי משכה קנייה כדין מטלטלין: **אלא לאו הכי קתני**. מילתיה דר' נתן: **ואותיות בשטר**. כלומר אף בשטר דהדרייהו בעי מסירה ושטר כרבנן דאמרי לקמן לא קנה עד שיכתוב וימסור דאי בשטר לחוד קאמר דאותיות נקנות א"כ רבי נתן דאמר כמאן לא כרבי ולא כרבנן ואם כן איכא שלש מחלוקות בדבר: **ספינה במשיכה**. למה ליה לרבי נתן למימר, הייט ת"ק, אלא נתן בדרב ושמואל קמיפלגי דקאמר ספינה נקנית במשיכה כולה דשמואל ואתא להאי תנא קמא בתרא לעפויי דאפילו בעי משיכה כולה שמואל נקנית רבי: **באותיות** נקנית בחבל המיפלגי ולא בספינה: **מודינא לך**. דבמשיכה כדקאמרת לרב כדאית ליה ולשמואל כדאית ליה: **ובפלוגתא דסבי מנאי**. קמיפלגי ר' נתן ורבנן, דרבנן דסבי מנאי רבי וז' נתן אינון דלקמן. רבי ורבי נתן סוף משנה וחכמים הוי, וגם אמורא אינהו, בכך בריתא אם כתב כרבי, ובאידך כר' נתן: **אותיות נקנות** לגבות, הלוקח אם החוב מן הלוה במסירה שמסר לו המלוה אם בשטר ולא מלי טעין ליה לעור ע"פ לוחייתך מסרו לך": **כתב**. לו מוכר לעוקה שטר מכירה על שטר זה ומסר לו אותו שטר מכירה אבל לא מסר לו עדיין שטר המלוה, לא קנה עד שיכתוב וימסור, דמלי למימר ליה נייר בעלמא זכיני לך ובשטר מכירה לחוד לא קני דאין בשטר אלא קרקע ועבדים: **כמאי אוקימתא**. לתנא קמא דר' נתן כרבי: **ספינה נמי תיקני במסירה**. ואמאי בעי משיכה: עד

דבשטר אותיות מאן דכר שמייהו? חסורי מחסרא והכי קתני ספינה נקנית במשיכה (א) ואותיות במסירה, רבי נתן אומר ספינה ואותיות נקנות במשיכה ובשטר שטר לספינה למה לי, מטלטלי היא! אלא לא רבי קתני {ספינה נקנית במשיכה ואותיות במסירה רבי נתן אומר ספינה במשיכה ואותיות בשטר} דמשיכה' היינו תנא קמא אלא דרב ושמואל איכא בינייהו? לא, דכולי עלמא אי רב אי כשמואל, ובספינה כולי עלמא לא פליגי, כי פליגי באותיות והכי קאמר ליה ר' נתן לתנא קמא: בספינה ודאי מודינא לך, באותיות: אי איכא שטר אין אי לא, לא, ובפלוגתא ד'הני תנאי דתניא: אותיות נקנות במסירה דברי רבי וחכמים אומרים בין כתב ולא מסר בין מסר ולא כתב לא קנה עד שיכתוב וימסור, במאי אוקימתא, דרבי, ספינה נמי תיקני במסירה דתניא ספינה נקנית במסירה דברי רבי וחכא לא קנה עד

מחיצה ודאי במסירה לחודה לא מהניא אח"כ יש כתיבה עמה אבל בכתיבה לחודה סגי: **אי** כרבי ספינה נמי תוקני במסירה. לכאורה היה נראה להשוות מסירה לאותיות למסירה דספינה וכן משמע מדקאמר ספינה נמי תיקני במסירה משמע נמי כמו אותיות ואומר ר"י דאי אפשר לומר כן דלא מליט מסירה אלא בספינה ובעלי חיים אבל שאר מטלטלי לא מיקנו במסירה כדתנן בפרק קמא דקדושין (דף כו.) נכסים שאין להם אחריות אין נקנין אלא במשיכה משמע אבל במסירה לא (ב) א"כ אפילו לקנות הקלף לעור ע"פ לוחייתו לא היה קונה במסירה כל שכן לקנות גם השטר דלא מהניא ועוד מדקאמר עד שיכתוב וימסור משמע דבעינן באותיות קנין חשוב טפי מבשאר דברים ועוד דקתני ספינה במשיכה ואותיות במסירה ומוקמינן לה בסימטא דלא קניא התם מסירה וא"כ היכי קתני (ג) נקנות במסירה. ע"כ נראה לר"י דעם המסירה דאותיות צריך משיכה וכן משמע בפרק מי שמת (נקמן דף קנא.) דפריך גבי מלוגת דשטרות והא לא משך והא דמזכיר בכל מקום מסירה באותיות אף על גב דבעינן מסירה מיד ליד ואף על גב דבעלמא לא בעינן מיד ליד כדפרישית לעיל" הכא בעינן טפי כדי לקנות השטר שבתוכו אי נמי לא בעינן מיד ליד ומ"מ נקט מסירה משום דבעינן דעת אחרת מקנה אותן כמו שאר מסירות לאפוקי *מפקיד שטרותיו שאין מחזיק בהן קונה מה שכתוב בתוכו כיון דליכא מסירה שאין דעת אחרת מקנה אותן: **ספינה** נקנית במסירה. בסמוך מוקי לה ברה"ר ופירש רבינו שמואל דמסירה קונה ברה"ר משום דלא אפשר התם במשיכה אבל בסימטא דשייכא משיכה לא קניא מסירה שהוא קנין גרוע וקשה לר"ת וכי משיכה ומסירה מלות הן שאין לעשות אלא מן המובחר ותור"י דאין זו קשיא דכי האי גוונא אמר לקמן דהגבהה התשובה יותר מבטלת שאר קנינים עוד הקשה דכל פרכי דפריך לקמן (דף פו.) למאן דאמר דהגבהה מבטלת שאר קנינים הוה ליה למיפרך נמי הכא כיון דמשיכה מבטלת מסירה ואומר ר"י דאין זו קשיא דאמר בחדא מחתא מחתינהו אם מסירה הגרועה בטילה מחמת משיכה משיכה התשובה לא תיבטל מחמת הגבהה ועוד מקשה רבינו הם לא מסירה לא מהניא בסימטא כי פריך בפרק קמא דקדושין (דף כה: ושם) גרב דאמר בהמה גסה נקנית במשיכה ממתניתין דהתם דקתני בהמה גסה במסירה ליפני דמתניתין איירי ברשות הרבים דלא שייך משיכה ורב חייבי בסימטא ואומר ר"י כיון דמשיכה תשובה טפי ממסירה אם כן גרב דאמר נקנית במשיכה דוקא ולא במסירה אפילו ברשות הרבים דאי מהניא לרב מסירה ברשות הרבים א"כ ליתמר' מסירה ברשות הרבים וכ"ש משיכה בסימטא אלא ודאי למעוטי מסירה ברשות הרבים והכא דקתני בברייתא ספינה נקנה במשיכה אף על גב דלא אתא למעוטי מסירה ברשות הרבים איכא למימר דלהכי נקט משיכה משום דבעי לאשמועינן דאפילו בסימטא דבעינן משיכה ואותיות נקנות במסירה דאותיות לאו היינו אחיזה בעלמא דהא בסימטא לא מהניא מסירה אלא עם המשיכה בעינן מסירה כדפרישית לעיל ור"ת פירש דמסירה עדיפא ממשיכה משום דמסירה מיד ליד ובפניו וקניא ברשות הרבים וכל שכן בסימטא [דאפילו משיכה קונה בסימטא] כדאמרי אביי ורבא ומתני' דקדושין (שם) דקתני בהמה גסה נקנית במסירה היינו דוקא במסירה אבל במשיכה לא קני אפילו בסימטא והשתא פריך גרב שפיר ומה שפירש דמסירה מיד ליד אין נראה לר"י כדפרישית לעיל והא דמצריך נמי בפניו לא ידע ר"י מנא ליה וע"ק לר"י דלפי' ר"ת מאי דוחקיה לשניי כאן בסימטא כאן ברה"ר ולדחוק ולומר דעד שימשכנה מרה"ר לסימטא לוקמינהו לתרוייהו בסימטא ובקפידא פליגי כדמסיק לקמן ואדרבא"ל דלא קשה כיון דמסירה תשובה בכל מקום שאינה במסירה הוי דוקא במסירה ולא במשיכה הלכך לא אפשר לאוקומא לה אלא ברה"ר ומיהו הא דפריך ספינה נמי תיקני במסירה לא אתי שפיר דמשמע נמי עם המשיכה משמע דמשיכה עדיפא דלפי' ר"ת הוה ליה למימר והא לרבי ספינה אין נקנית אלא במסירה וגם ממילתיה דרבנן דאמרו עד שימשכנה משמע דוקא משיכה ולא מסירה ומיהו י"ל דלמאי דמסיק כגון דאמר ליה משוך וקני וטעמא דרבנן משום קפידא אחי שפיר דבעינן משיכה אע"ג דגריעא ואין להקשות דאחי אפי' בגריעא הוי קפידא א"כ אמאי כשיסכור מקומו דשכירות מקום הוי כעין משיכה שמביאה לרשותו ומעיקרא כי היה סלקא דעתין דלא הוי טעמא משום קפידא הוה ס"ד דטעמא דרבנן משום דמסירה לא קניא בסימטא וכי מוקי לה ברה"ר מקמי דאוקי טעמא משום קפידא בעי למימר דטעמייהו משום דסברי דמסירה לא קני ברה"ר אבל אין לומר דמעיקרא ס"ד דפליגי דלרבי אייכא מסירה בספינה ולרבנן לא אייכא דא"כ מאי קאמר לימא אביי ורבא כרבנן נמי מנו סברי כיון דטעמא דרבנן משום דלא אייכא מסירה בספינה אלא ודאי פשיטא ליה דאייכא ועוד קשה לפר"ת דמאי פריך בפ"ק דקדושין (שם) לרב והא אין במסירה דוקא תנן הא נמי במשיכה תנן בפ"ק דב"מ (דף ב. ותוס ושם ד"ה מנהיג) הוי שנים רוכבין ע"ג בהמה או שהיה אחד רוכב ואחד מנהיג יתלוקו דכל אחד קני מחצה אלמא דנקנה במשיכה וי"ל דהתם דמיירי במליאה קני במשיכה דלא אפשר למיקני במסירה דמאן מסר ליה:

מאי

חסורי מחסרא כו' ספינה נקנית במשיכה ואותיות במסירה רבי נתן אומר ספינה ואותיות נקנות במשיכה ובשטר. וא"ת ואמאי מגיה במילתיה דתנא קמא ואותיות במסירה ליתא במילתיה דת"ק דספינה ואותיות נקנות במשיכה ולא פליגי אלא דרבי נתן מצריך שטר עם המשיכה ורבנן לא מצרכי וי"ל משום דא"כ בריתא דקתני לקמן אותיות נקנות במסירה תיהוי דלא כאחד:

רבי נתן אומר ספינה במשיכה ואותיות במסירה. לא בעי למימר ואותיות במשיכה ושטר דכיון דבעי לפלוגי בין ספינה לאותיות לרבי נתן ניחא ליה טפי למיתני מסירה לאותיות כי היכי דאתיא בריתא דלקמן דאותיות במסירה לכ"ע וכל הך אותיות דשמעתין צריך לפרש בשק מלא שטרות שאין דרך להגביה דאי לאו הכי היכי מיקני במשיכה ובמסירה הא אמר לקמן (דף פו.) דברים שדרכן להגביה אין נקנין אלא בהגבהה: **אלא** דרב ושמואל איכא בינייהו. דת"ק סבר לה כרב דאמר כיון שמשך כל שהוא קנה וי' נתן ס"ל כשמואל דלא קני עד דמשיך לה כולה: לא דב"ע. לא פליגי אליבא דרב ושמואל דלא ידעי' אי כרב אי כשמואל דליבא לשיקנו עלה דמלתא מאן ס"ל כרב ומאן כשמואל. ובספינה כולי עלמא לא פליגי דתרוייהו שני שיעורייהו בשיכה: כי פליגי באותיות. היכי מיקני: והכי קאמר ת"ק. ספינה נקנית בשיכה ואותיות במסירה. ג) ספינה נקנית בשיכה ואותיות בשיכה: והכי קא"ל ר"נ לת"ק וכו': אי איכא שטרא. דמקני ליה הני שטרות קני ואי לא לא קני: וחכמים אומרים בין שכתב לו שטר. שמקנה אותן שטרות ולא מסר לו אותן השטרות. ובין שמסר לו ולא כתב כו'. רבי אומר כת"ק וחכמים כר' נתן: במאי אוקימתא. מלתא דת"ק כרבי: ספינה נמי. לתנא קמא תיקני בספינה כי היכי דסבירא ליה לרבי:

ה) לכאורה צ"ל ר' נתן. ב) אולי צ"ל ונקו"ל ר"נ לת"ק ספינה נקנית בשיכה ואותיות לא מיכא שטרא וכו'.

מסורת הש"ס

א) [לקמן מז. קסט: קפג. יבמות קסת. קידושין מז: סנהדרין לא.] ב) קידושין מז: סנהדרין לא.

* עי' לא מונשמעינן דיקיל נמי ט"ן בסוף דאמ'

הגהות הב"ח

(א) רשב"ם ד"ה ובשטר וכו' אחר עלוי' ולקמיה כנ"ל ותיבת זה נמחק: (ב) תוס' ד"ה לא כרבי וכו' במסירה לא וא"כ: (ג) בא"ד סיכי קתני אותיות נקנות:

עין משפט נר מצוה

ה א מיי' פ"ו מהלכות מכירה הל' י סמג עשין סב עוש"ע ח"מ סי' סו סעיף ג:

ו ב מיי' שם פ"ג הל' ג סמג שם עוש"ע ח"מ סי' קלח סעיף ו:

רבינו גרשום

ובשטר. אם כתב לו שטר אחר על שטרות הללו כדאמר קני לך הוא וכל שעבודיה: ואותיות בסמירה. ולא בשיכה דלא הוי כשאר מטלטלין דאין נוהגין שמין לחכי בסמירה או בשטר סגיא: מטלטלא היא. ובמטלטלי לאצרך שטרא אלא בשיכה או בשטר' סגי ובספינה ליכא מסירה שהרי אינו יכול להגביה אלא בשיכה נקנית: אלא לאו הכי קתני. ג) תנא בהדא: ספינה נקנית בשיכה ואותיות בשטר: ספינה נקנית בשיכה הייטו תנא קמא. ומאי אתא לאשמועינן ר' נתן: אלא דרב ושמואל איכא בינייהו. דת"ק סבר לה כרב דאמר כיון שמשך כל שהוא קנה וי' נתן ס"ל כשמואל דלא קני עד דמשיך לה כולה: לא דב"ע. לא פליגי אליבא דרב ושמואל דלא ידעי' אי כרב אי כשמואל דליבא לשיקנו עלה דמלתא מאן ס"ל כרב ומאן כשמואל. ובספינה כולי עלמא לא פליגי דתרוייהו שני שיעורייהו בשיכה: כי פליגי באותיות. היכי מיקני: והכי קאמר ת"ק. ספינה נקנית בשיכה ואותיות במסירה. ג) ספינה נקנית בשיכה ואותיות בשיכה: והכי קא"ל ר"נ לת"ק וכו': אי איכא שטרא. דמקני ליה הני שטרות קני ואי לא לא קני: וחכמים אומרים בין שכתב לו שטר. שמקנה אותן שטרות ולא מסר לו אותן השטרות. ובין שמסר לו ולא כתב כו'. רבי אומר כת"ק וחכמים כר' נתן: במאי אוקימתא. מלתא דת"ק כרבי: ספינה נמי. לתנא קמא תיקני בספינה כי היכי דסבירא ליה לרבי:

נוסח (ב סוגיא) לדסבר באמאי חולקים רבי וחכ' בבר"תא בדברי קנין ספינה

נוסח אמאי תנאים אין מקנים טלר חוב

דף עה: ד"ה לאחוה ע"ל מפקיר הם"ם

נסמ"ל